

πιάσουν ποτέ τους. Μά είναι τίμια ή πλάνη, άγιος ή πόθος, όμορφο τόνειρο, άκόμη και σά δέν άληθές. Δύναμη θά δώση στον ποιητή, μπορεί και νά καλητερέψη τους στίχους του. Θαρω πώς ο Σουρής σταλούλα δέ δυσαρρετιέται, σάν τόν παινούνε, οί κακές γλώσσες λένε, και σάν τονέ ρεκλαμάουνε. Πώς δέν του μέλει γιά τή μεγαλύτερη ρεκλάμα, τή ρεκλάμα στους στερνούς ανθρώπους; Χωρατέθει τάχατις ή μήπως ίδιος; του τόννοιασε μέ λύπη πώς άφου διαβή, τό ποδι του πάτημα στί έλληνικό χώμα δέ θάρση; Σε δυό πράματα χρωσταί ο ποιητής τή ζωή του, τήν τωρινή και τή μελλούμενη, χάρη σέ δυό πράματα είναι ποιητής, στις ιδέες και στή γλώσσα. Στις ιδέες είδαμε νομιζω τί άξίζει ο Σουρής; είδαμε κιολας πώς κατόπι θά κατακτήση δύσκολο νά διαβάζεται. Η γλώσσα του: Είπανε πώς μέ τά χωράτά, τίς ζτειότητες, τή ούρα και τά καλαμπούρια, ρεζιλίφε τήν καθρέβουσα κ'έτσι βοήθησε τή δημοτική δέν τό πιστέβω. Μήτε τή δημοτική βοήθησε μήτε τήν καθαρεύουσα, κι αν άλλθελ ρεζιλίφε τή μια, ρεζιλίφε και τήν άλλη, όπως τόφερε ή ρίμα κάθε φορα. Στο δοξο: τίς ψυχής του ο Σουρής; διαστά γιά τήν καθαρεύουσα, έκαμε στήν καθαρεύουσα στίχους άντάξιους του Σούτσου. Τή δημοτική, τή φυλάγει μόνο γιά λέξεις χυδαίες, πλ νά μήν είτανε τάχα κ' ή καθρέβουσα του χυδαία. Λοιπόν τήν έβλεψε και άφου. Ο Θεός νά μάς άπκλλάξη από τέτοιους φίλους. Τι θγαίνει όμως; Βγαίνει πού ο Σουρής άφου τά πράματα κατ'ά πώς τά θρήκε, και όλο τό έργο του τώρα μάς έρχεται σάν άνώφελο.

Και νά δώτε μέλιστα πώς άρχισε από σήμερα νά κίνεσαι όπως θά κρηθ και πιό ύστερα. Παράξιν μοιάζει σάν τό λέμε, μά ο Σουρής πάλωπε. Είτανε καιρός όπου κανείς δέν του περιόσει νά έγάλη σώτημα γιά τήν τέχνη, γιά τήν ύπεροχή του Σουρής. Το ξέρω πώς δοξάζεται πάντοτε από τόν όγλο, γιατί στον όγλο άργούνε νά καταλαβουνε οσα κατάλαβε και προκήρυξε πρώτα μια λιγοστιά μονάχη. Μά και τά γράμματα έχουνε άριστοκρατία δική τους. Ευπισθνε κρυά οί νούδες και φωτίζονται. Στην Έλλάδα γλήγορα έννοούνε, αν και δι φαίνεται. Οί νέοι κάθε μέρα κόσμους καινούριους χαιρετάνε. Ο ήλιος άνατέλνει. Δέν είναι κιάλας άνάγκη νάρθουνε οί νέοι, γιά νά μάς φέρουνε τή σωστή ζυγαριά; πολλοί από κείνους πού χρόνια τώρα και χρόνια διαβάζουνε ξένες φιλολογίες, πού γυμνάσσει τό νού τους και τήν πέννα τους μέ τήν κρι-

τική, πολλοί άπ' άφτους ξέρουνε περίφημα τί ζυγάζει ο Σουρής. Μή βλέπετε, σάς παρακαλώ, πού ο άγαπητός κι άγαπημένος μου φίλος, θιασώτης και πιστός λιθωνιστής, Γρηγόριος Ξενόπουλος, πλέ και στεφάνια του Ρωμρού. Τόν Ξενόπουλο έσεις, παιδιά μου, δέν τόν καλογνωρίζετε. Ο Ξενόπουλος μου κάνει κόρτε! Και μήτε τό ύποφιαστήκατε. Άμή; Κοιτάξτε τον και θά τό νοιώσετε άμέσως. Μιά γυρίζει από δώ, μια γυρίζει από κει. Τά ματάκια του μια λίμνη, ζάχαρη λιωμένη.— «Ψυχάρουλη μου!...»—Και στρίβει τό μουστάκι του.— «Γιαννίκο μου!...»— Άλλη μια ματιά.— «Κοκόνα μου!...»— Σκύβει μελαχολικά τό κεφαλάκι του, σιάζει τά μαλλάκια του.— «Ψυχάρικι!...» Και μέ κάθε του κίνημα, νά πού κ' ή πέννα του άδιάκοπα δουλίσει, νά μέ παινήσει.— «Μπή μου!...»— Και πάλε στή δουλειά. Μπήκατε τώρα στο νόημα; Με τά γλυκά λόγια πού μου λέει, μέ τά χάρδια του τή έρωταμένη, τί γυρέθει ο άθροπος; Γυρέθει νά φέξη μέρα πού νά του σκαρώσω και κριτική μελέτη σάν και τούτη έδωπέρα γιά τό Σουρής.

Όπου νά γίνω, μήν άπορτήτε μέ άλλο τό κόρτε πού κίνει του Σουρής ο άγαπητός κι άγαπημένος μου φίλος, θιασώτης και πιστός, λιθωνιστής, Γρηγόριος Ξενόπουλος. Άδύνατο είναι ο Ξενόπουλος, άδύνατο είναι, ο Δροσίνης, νά μή συγκρίνουνε ποτέ τους, ο ένας τή Στέλλα Βιολάντη, ο άλλος τά ποιήματά του, μέ τούς στίχους του Σουρής, κι άδύνατο νά μήν είπανε, έσο τους δηλαδή, πώς τά δικά τους βαστούνε από ποίηση, τέχνη κ' ιδανικά, πού μήτε στοχάστηκε τήν ύπαρξή τους ο Σουρής. Κ' έτσι, λίγο λίγο, κρυά κρυά, τίς γωνίες, ψευθιστά, γίνεται μόδα, καταστάει και φιλότιμο νά μή θαμπώνεται κανένας μέ κάτι στολιδία πού δέν είναι τής Μούσης; τά στολιδία τάληθινά. Τάφινει μέλιστα περήφανα στον όγλο, νά τά χαιρέται. Μά και μείς άφτό λέμε. Δέ θέλουμε νά χαλάτουμε του όγλου τό κέφι. Το κάτω κάτω, τί βγήκαμε νά πούμε, τί λόγο έχει τάρθρο μας άφτό; Μήπως γυρέβουμε νά κατεβάσουμε τό Σουρής από τόν άψηλό θρόνο τής κοινής γνώμης; Τίποτα! Γυρέβουμε μόνο και μόνο νά δείξουμε ποιοί σήμερα στην Έλλάδα είναι οί αναγνωρισμένοι, άγαπημένοι, τιμημένοι, ποιοίς άκούνε και ποιοί κυβερνούνε τό έθνος. Ένας άπ' άφτους, ο Σουρής. Δέν είναι ο μόνος. Η Άγγλία έχει τόν Kipling· ή Γαλλία τόν Anatole France· ή Γερμανία τό Sudermann· ή Νορβηγία τόν

Ίκσαν· ή Ίταλία τόν Annunzio, και ή Ρωσσία τόν Tolstoj. Έμεις έχουμε τό Βικέλα, τό Σουρής, και τό Κατζηδάκη.

Τόσο ήθελα νά πώ. Τίποτις άλλο.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Καλή μου

Σ' άρέσει νά μέ ρωτῆς και σέ λογίς πειρασμούς νά μέ βάζης. Και μέρωτοφες τίς προάλλες κ' ήθελες νά σου πώ σάν τί να μου έκαμε βαθύτερη έντύπωση άπ' όσα διάβασα τίς μέρες τούτες. Τίς μέρες τούτες πολλά διάβασα κι ακόμα πιό πολλά ξεφύλλασα, από τή μοναδική μας μετάφραση του «Άδολου λογισμού» του Κάντ έσα μέ τό ποίημα κάποιου Βασιλάκη τυπωμένο μέ τόν ξεφύλλο τίτλο άπάνου στο τρανταφυλλάι του ξεφύλλο: «Μιθολογικόν ποίημα μέ γλώσσαν ιδιόρρυθμον, λεπτήν, ήλικειν και φαντασιώδη. Ο Δ ρ α κ ω ν μέ τό τριφρούρμενον αινιγματό και τά βασιλάκουλα», αν άγαπῆς. Έτσι γιά νά στοχάζουμαι, κ' έτσι γιά νά διασκεδάσω. Όμως άπ' όλα αυτά μου έντυπώθηκε ξεχωριστά στο νού μου μια παραδοσι από μέσ' από τό δίταμο τελευταίο έργο του σοφού καθηγητή Πολίτη. Η παραδοσι γεννήθηκε στους Δελφούς, και λαμπροκοπάει όλη από φως άπολόγων. Σου τήν αντιγράφω όλόκληρη, γιατί σέ ξέρω, πρῶτ' άπ' όλα, πόσο είσαι περίεργη, κ' ύστερα πόσο είσαι ήλια νά βρισκῆς και κάτι άλλο άκόμα κρυμμένο εκει όπου έφαξε προσεχτικά τό χέρι μου και πίστεια πώς δέν έμενε τίποτε νά βρεθῆ.

Ο Ιε ρ ε α ς τ ο υ Α π ο λ λ ω ν α. Όταν έγεννήθη ο Χριστός, ένας Ιερέας του Απολόωνα έκανε θυσιά παρακάτω από τό μοναστήρι της Παναγίας, στο Λογῆ, εις της Αιθαδίας τό δρόμο. Έξαφνα παρατάει τή θυσιά και γυρίζει και λέει στο λαό: «Αυτή τή στιγμή έγεννήθη υιός θεού, πού θα έχη μεγάλη έννομη σάν τόν Απολόωνα, στα ύστερα όμως ο Απολόωνας θα τόν νικήση». Άλλά δέν άπέσσε τό λέγο, κ' έπεσε άστραπή και τόν έκαψε, και άνοιξε τό βρόχο εκει κοντά στα δύο».

Μόνος μου τό διάβασα, μά ήθελα μαζί νά μιλήσουμε γιά τό όρατο αστό συναξάρι. Ηθελα μαζί νά τή μετρήσουμε τά βήθη της επαναστατικής φιλοσοφίας του, πού όλη άστραποβροντάει από τήν πίστη πρῶς τήν αλήθεια του αρχαίου αυτού κόσμου, κάπως διαφορετικά από τή σχλαστική μας έδω πέρα αρχαιολατρεία, τή στενοκέφαλη και τήν άφιλοσόφητη. Και ήθελα μαζί νά μελετήσουμε τό μεγάλο μάθημα του ήρωϊσμού πού βγαίνει από τή δελφική αυτή παράδοσι. «Δυό μάτια κάνουνε τό πρόσωπο» ειπε ο ποιητής. Ποιός ξέρει αν οί λογισμοί οί άκέραιοι πού γραφτήκανε κάτι νά κάνουν, ποιός ξέρει άνίδως και δέν πηγάζουν από τή γνώμη δυ ο ψυχῶν. Και ήθελα μαζί νά ξαναστοχαστούμε πώς εκείνος πού φέρνει τίς ολοκαίνουργες ιδέες, σάν ένας προφήτης και σάν ένας Ιερέας, τίς ιδέες

ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΑΙΙΚΗ ΖΩΗ

ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ*

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

«Υστερ' από δεκαπέντε μέρες. Στα Σεπόλια, στο περβόλι του Αντρέα. Δέντρα, άγρια κ' ήμερα, άριοφυτεμένα, και βραγιές λουλουδόσπαρτες. Ζυγώνει τό μεσημέρι. Στο πάνω μέρος του περβολιού ξεχωρίζει μέσ' από τά δέντρα ένα κομάτι άσπρο μικρού σπιτιού, ξεχικου. Ο Λάμπρος κάθεται σ' ένα πάγκο ξυλένιο κάτω από έναν πεύκο· δεξιά και ζερόβι του βραγιές γιομάτες λογιῶ λογιῶ Αθημητριάτικα. Παράμερα, κατ'ά σπιτάκι, μακριά από τό Λάμπρο, φαίνεται ο Κωστής πού κουβεντιάζει μέ τόν περβολάρη. «Αμα

* Η άρχή του στο 129 φύλλο του «Νουμά».

σημωθεϊ ή σκηνή, ο Λάμπρος πού κρατάει μια φημερίδα στα χέρια του, τήν άπαρτάει χάμου, βγάξει τήν ταμπάκερα του, βγάξει και τήν πίπα του, μια πίπα μακριά, από κεραιά, περνάει ένα τοιγάρο, τάνάβει και κοιτάζοντας ψηλά, κατ'ά τόν πεύκο, σιγολέει: Μά σ' νυσταχίζεις, σκλαβά τής ήδο νής... (Περνάει λίγη ώρα σηκώνεται άπάνου, βάζει τά χέρια του στις τσέπες του πανταλονιού, κάνει δυό τρία βήματα σιγαλά, στένεται μπροστά σέ μια μικρή τρανταφυλλά με κίτρινα τραντάφυλλα, και δίχως νά βγάξει τήν πίπα από τό στόμα του, λέει κάπως δυνατώτερα:)

«Αποκοιμιστου! Η λύπη μου σέ σκιάζει έλεημονήτρα. Ο κάλπικο είδωλο όμορφιάς και ψευτοτύνης άνθος, άνοιωθη σκιά μέσ' στής ψυχής διαβαίνεις τήν άγάπη.

(Περνάει πάλι λίγη ώρα και ξαναρχίζει:)

«Αποκοιμιστου! ή λύπη μου σέ σκιάζει...

(Τή στιγμή εκεινη φτάνει ή Έλενίτσα, ξεσκούφωτη, μέ τό μαλλιά της ξεχτέμισια, σάν από δρόμο, κι άκούει τίς τελευταίες λέξεις).

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (Στο Λάμπρο, πού δέν κατάλαβε τόν έροχομό της). Μοναχός σας μιλάτε, κ. Λάμπρο, ή μέ τήν τρανταφυλλά;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Μπα, παιδί μου!.. Ηρθατε;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Τώρα δά! Και μόλις φτάσαμε, πέταξα τό καπέλλο μου και ήρθα νά σάς δώ...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (χαμογελώντας). Πρώτα μένα ζήτησες νά δεις;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (ντροπαλά, μέ τό μάτια κρυφωμένα κάτω). Τόν κ. Κωστή τόν είδαμε άπ' άνοιγαμε τήν εξώπορτα... Τώρα θάρθει και ή Χάρη... Συγγυρίζεται λίγο μέσα... Είρετε, τόση ώρα μέ άμάξι άνοιχτό κι ο δρόμος τών Σεπολιῶν γιομάτος σκόνη.

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Κ' ήρθατε όλοι;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Όχι! Έγώ και ή Χάρη. Οί άλλοι, ο θεϊός Αντρέας και ή μητέρα, θάρθουνε τό μεσημέρι... Πάνε στο μνημόσυνο του Μελά...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (σά μοναχός του). Βέβαια! Οί πεθαμένοι μέ τους πεθαμένους...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Τί θέλετε νά πείτε; Δέ σάς νοιώθω.

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (κάθεται στον πάγκο). Τίποτα!.. Έτσι, ένας λόγος δίχως έννοια, ήρθε στα χείλια μου... Ξέρω και γώ πώς... και τότε ξεστόμισα... Και σ' γιατί δέν πήγες; στο μνημόσυνο;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Έγώ;.. Μά δέν ξέρω! Κάποτε μάς λέγατε πώς οί Ρωμιοί ξεδιάζουμε όλο τόν ένθουσιασμό μας στις διαδηλώσεις και στα μνημόσυνα

πού αλλάζουν τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος εἶναι δὴν τὸ λειτουργὸ τοῦ θεοῦ πρὶν καλὰ καλὰ τὸν ἀπεσώσει τὸ λόγο του, πῆχτι ἀστραπὴ καὶ τότε καίει. Νὰ τὴ γνῶριζε τάχα τὴ μοῖρα του ὁ ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα; Ἐγὼ πιστεύω πῶς τὴ γνῶριζε, δὴν προφῆτης πού εἶτανε, καὶ πῶς δλο κι ἀνυπομονοῦσε καὶ λαχτάριζε νὰρθῆ τὸ γρηγορώτερο ἢ ὦρα ἢ μεγάλη τῆς θυσίας, Αὐτός εἶταν ἀφιερωμένος ἀπὸ πρῶτῆτερα στοὺς θεοὺς τοῦ Ἄδην. Κι ἀναγάλιαζε. Φτάνει πού μὴ μῆρα θὰ νικῶσε ὁ θεὸς τού.

Καὶ ὁθεῖλα κείνομα νὰ εραγαθοῦμε μαζί πῶσο πῶ δὴνὰ καὶ πῶς βελιά, πῶσο ζωντανὰ καὶ ὠραία ἐπίσκειται ἢ δὴ κατὰ ψυχῆ, ὄχι δὲ βελία καὶ δὲ μνημεῖα, δὲ σοφίες καὶ δὲ μνημορίες, μὰ μῆρα δὴν ἀπὸ τῆς ψυχῆ τοῦ λαοῦ μας τὴν ἀνάστασι!

Σε φίλῳ Ο ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΟΣ ΣΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Μετάφραση ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Th. Bergk «Poetae Lyrici Graeci» τοῦ 1843).

Τὴ φέρωνῶ τοῦ ΕΡΜΟΝΑ

1.—ΤΟΥ ΑΡΧΙΛΟΧΟΥ

(Ἀπόσπ. 25).

Ρῶδ' ὀμορφῶ σὸ χέρι τῆς κρατῶντας! Κ' ἔνα κλαράκι ἀπὸ μυριά χλωράτης Ἐπιπέε ἢ κορποῦ χαμογελοῦντας. Κ' ἢ κόμη τῆς σέπταζε ὄμοις τῆς καὶ πλάτης.

(Ἀπόσπ. 77).

Κοίτουμαι δὴν νεκρὸς ἀπὸ τὸν Ἐρωτικὸν Κακόμοιρος! καὶ πόνοι τρομεροὶ Μὲ θέληση τὸν θεῖον μὸς διαπερνῶν Βαθιά ὡς τὴ κόκκαλῶ μου τὴ κορπῶ.

(Ἀπόσπ. 94).

Ἀπὸ λαχτάρα τέτοια σὴν καρδιά μου Ἀγάπης συμμαζῶχτι κι ἀπὸ τὰ στήθη Μοῦ πῆρε δλο τὴν ἀδολὴ χαρὰ μου, Στὰ μάτια μου πολλὴ θάμπαδα ἐχόθη.

2.—ΤΟΥ ΑΛΚΜΑΝΑ

(Ἀπόσπ. 13).

Γλυκόλαλες, γλυκόφωνες παρθένες, δὲ μοροῦνε Τὰ γόνάτῳ μου πῶδ νὰ μὲ κρατοῦνε!

καὶ δὲ μᾶς ἀπομνήσκῃ στάλα γιὰ τὴν ὦρα πού θὰ τότε χρεαστοῦμε. Τὰ λόγια σας τὰ θυμήθηκα σήμερις τὸ πρῶν κ' ἔτσι βρήκα πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ πάω...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Τέτις σὲ θέλω! (μὲ χαϊδιάρμο πείραγμα). Τόνε φιλῶ; λοιπὸν καὶ λόγου σου τὸν ἐνθουσιασμὸ σου γιὰ τὰ ἔργα; Ποιὸς ξέρει τί ψυχὴ Μπουμπουλίννας κρύβεται σ' αὐτὸ τὸ χαριτωμένο κορμάκι!..

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (σοβαρά). Ἡ παλληκαριά τῆς γυναίκας δειχναται σὸ σπῆτι τῆς... Νὰ, πού θὰ πολεμήσει ἢ γυναίκα. Στὸ σπῆτι τῆς... Νὰ θεμελιώσει γερὰ τὸ σπῆτι τῆς... τὴν οἰκογένεια... Τὴ λέγε κάθε φορὰ ὁ πατέρας. Γιὰ νὰ γίνῃ Ἐθνος, πρέπει πρῶτα νὰ φικαστῆ ἢ κοινωνία. Κι ἢ κοινωνία, ἔλεγε, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια θὰ γίνῃ. Ἐχεις ἰθιὲς οἰκογένειες; Ὅχι, καὶ καλὴ κοινωνία, θὰ χεις κ' ἔθνος μεγάλο καὶ τιμημένο...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Ἐδῶ, παιδί μου! Κοντὰ μου! (τῆνε καθίζει κοντὰ τοῦ σὸν πάγκο καὶ τῆς χασεῖ πατρικὰ τὰ μαλλιά). Εἶσαι παιδί τοῦ πατέρα σου ἐσὺ. Δὲν πῆρες τίποτ' ἀπὸ τὴ μάνα σου, τὴν ἀδερφή τοῦ κῆρ Ἀντρέας... Ὅχι, τίποτα! Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου... Ἄχ, ὁ ἀκριβὸς μου φίλος!..

Μακάρι τώρα τῆμονα κηρύλος*, πού πελάει Πὰ σὸν κυμάτον τὸν ἀφρὸ μὲ τὰ θαλασσοπούλια Χωρὶς καθόλου σὴν καρδιά νὰ κλῆ Φόβο, τῆλικοπράσινο τῆς ἀνοιχῆς πουλί.

3.—ΤΟΥ ΑΛΚΑΙΟΥ

(Ἀπόσπ. 54).

ΣΤΗ ΣΑΦΩ

Παρθενικὰ Σαφῶ, μαυρομαλλοῦσα, Γλυκοχαμογελοῦσα, Κἀτι τὸ στόμα θέλει νὰ σοῦ πῆ, Μὰ μὲ κρατεῖ ἢ ντροπῆ.

4.—ΤΗΣ ΣΑΦΩΣ

(Ἀπόσπ. 32).

ΣΤΟΝ ΑΛΚΑΙῸ

Ἄν εἶχες πόθο εὐγενικὸ ἢ καλὸ Κ' ἢ γλώσσα ἢν δὲν ἀνάδουε κἀτι κακὸ νὰ πῆ, Καθόλου δὲ βῆ... ἄγε τὸ στόμα σου ἢ ντροπῆ, Μὰ λείπερα θὰ ἐπῆρε αὐτό.

(Ἀπόσπ. 18).

Ἄγνάτια, ἀγαπημένε, σιάσου Καὶ σκόρπισε τὴν ὀμορφιά σου, Πῶχῃς σὸ μάτια ἀπάνου

(Ἀπόσπ. 49).

Ὅσο κι ἂν εἶσαι φίλος μου γενεῶκα ζήτησε πῶδ νὰ. Δὲ θὰ βαστάξω ἐγὼ νὰ ζῶ μὲ κῆν, ἀφοῦ εἶμαι πῶδ γρηά.

(Ἀπόσπ. 7).

Παιδοῦλα ἦρα πανέμορφη, πού μ' ἄνθια χουσαφένια Παρόμοιο ἔχει τὸ πρόσωπο, τὴν πολυγαμημένη Κλειδα μου καὶ τῶσ' αὐτὴν ἐγὼ δὲν τὴν ἀλλάζω Μῆτε μὲ τὴ Λυδία μὴδὲ μὲ κάθε μου ἐρωμένη.

(*) Κηρύλος εἶναι τὸ θηλυκὸ θαλασσοπούλι. Τὸ νόημα τῆς παρομοιώτης αὐτῆς τοῦ Ἀλκμάνῳ μᾶς τὸ δίνει ὁ Ἄντιγονος ὁ Καρυστινὸς ἐπὶ ἔργου τοῦ «Ἱστοριῶν παραδόξων Συναγωγῆ», ὅπου λέει: δταν ὁ Κηρύλος ἀπὸ τὰ γερῆματα ἀρρωσάθη καὶ δὲ μπόρεῖ πῶδ νὰ περῆ, τὸν παίρνουν ἀπάνου στὰ φτερά τους οἱ θηλυκῆς καὶ τότε φέρνουν μαζί τους.

Τέτιος εἶτανε. Νομίζω πῶς τόνε ξαναβλέπω μπροστὰ μου...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια). Μάθησε μικροῦλα, δώδεκα δεκατριῶ χρονῶνε μοναχὰ, μὰ δὲ θὰ ξεχάσω πῶτες τὴν καλωσύνη σου καὶ τὰ χρυσὰ του τὰ λόγια... Ὁ κατῆμένος ὁ πατέρας!..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Δὲν ἐκλαψα, παιδί μου, μοναχὰ τὸ φίλο ποδχασα, ἐκλαψα καὶ κλαίω καὶ τὸν πικριώτη τὸν ἀληθινὸ. Στὰ ἐννενηντα ἔφτῶ δὲ σκέφτηκε πῶς ἔχει κορίτσι, πῶς εἶναι νιὸς ἀκόμα, μὰ ἀπὸ τοὺς πρώτους ἔτρεξε στὸν πόλεμο. Ἡ Πατρίδα, μοῦπε τὴ στιγμή πού μάποχαίρετοῦσε κάτω στὸν Περαιά καὶ πού τὸν ἔβλεπα γιὰ στερνὴ φορὰ, ἢ Πατρίδα τόσα χρόνια μῆθρεπε καὶ μῆφῶρτωνε γαλόνια. Νὰ καὶ ἢ στιγμή, ἢ ἄγχι στιγμή, νὰ ξεπερῶσω κῆνο πού τῆς χρωσάτω. Καὶ λάμπανε τὰ μάτια του ἀπὸ ἄγιον ἐνθουσιασμὸ, κι ἀπὸ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ, καθὼς μούταν οἱ συντρόφοι του, λάμπανε καὶ τὴ στιγμή πούπερτε ἀπὸ βόλι ὄχτροῦ στὸ Μάτι, λέγοντας τὸνομά σου... Τέτιος πικριώτες φέρε μου νὰ σοῦ πῶ τί γίνεται τὸ Ρωμαϊκὸ. Ὅχι θεσιθῆρες καὶ μνημοσυνάδες!..

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (σηκώνεται κι ἀρχινᾷ νὰ ξεφυλλίζει ἔνα πνευκὸκλαδο πού πέφτει πάνω ἀπὸ τὸν

(Ἀπόσπ. 91).

Μάνα γλυκιά, δὲν μπόρῶ πῶδ σὸν ἀργαλιὸ νὰ θφαίνῳ Ἄπ' ἔρωτα παλληκαριοῦ εἶμαι βαλαντωμένη, Ἡ Ἀφροδίτη τὸ ζητᾷ ἢ χαριτωμένη.

5.—ΤΟΥ ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΥ

(Ἀπόσπ. 42).

ΡΑΔΙΝΗ

Ὁμπρός, Μοῦσα γλυκόφωνη, τραγοῦδι ἔλα ν' ἀρχίσῃς Μὲ λόρα ἐρωτευμένη, Ἔγινους νὰ διαλαλήσῃς Γιὰ δὲν Σαμιώτικα παιδιά, πού ἢ ἀγάπη τὰ πεθαίνει!

6.—ΤΟΥ ΗΒΥΚΟΥ

(Ἀπόσπ. 1).

Τὴν ἀνοιχῆ κ' οἱ κούωνιες, πού τῆς ποτίζουν Τῶν ποταμῶν τὰ ρέματα Στὸν κῆρο τὸν ἀνέγγιχτο κι ἀπὸ κορίτσι, ἀνθίζουν Τὴν ἀνοιχῆ τὰ κλήματα καὶ τὸ μπουμπουμι σιάζει, Πού ἀξάνει κἀτον ἀπ' τὰ ἱσκιερὰ ἀμπελόφυλλα. Ὅμως γιὰ μῆνα οὔτε σιγῆν ὁ Ἐρωτικὸς δὲ συχάζει, Γιατὶ σὴν θραυκῆς βοριάς ἀπ' ἀστραπῆ ἀναμένους Κι ἀπὸ τὴν Κύπριδα ἐσποδωμένους Μὲ τρέλλες ἄγχιες, σκοτεινῆς, τρομαχτικῆς, βουλι Ἀπὸ παιδὶ μούχει πληγῶσει τὴν καρδιά.

(Ἀπόσπ. 2).

Κἀτου ἀπ' ἢ οὐρανογάλαζα ματέφυλλα καὶ πᾶσι Κοιτάζοντάς με ὁ Ἐρωτικὸς μὲ μάτια λευκωμένα, Μὲ μῆρα ξεγελῶματα σὴς Κύπριδας τὰ δέχτρα Μὲ ρίχνει τὰ σφιχτοπεριπλεγμένα. Σὴν πέφτει ἀπάνου μου ἢ ἄρηγν ἀληθινὰ τὸν τρέμω Ὅς τρέμει ζευμένο ἄλογο, πού νικητῆς ἐβγήκε, Μὰ τόρα στὰ γερῆματα μὲ τὸ γοργὸ τάρμαξι Σ' ἄλλον ἀγῶνα στασιὰ τοῦ μαῖνε.

Ἀλεξάντερει

ΗΑΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΡΙΑΝΣ

(*) Μετάφρασα μὲ τὸ στίχον αὐτὸν τὸ αἰρικὸν Σαμιῶν περὶ πᾶθων τοῦ Στιχηχοροῦ γιὰ νὰ δῶτα μὲ δὲν λόγια δλο ἀπάνου-κάτου τὸ κύριον νόημα τῆς «Ραδίνης» πού μονάχα οἱ δὲν πρῶτοι στίχοι τῆς τῶθησαν. Μερικὰ λόγια γιὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς «Ραδίνης» μῆς λέει ὁ Στράβωνας Βιβλ. VIII, 347.

πάγκο). Μὴ μοῦ τὰ λέτε... Σπαράζει ἢ ψυχὴ μου κ. Λάμπρο!

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Νὰ καμαρώνεις, παιδί μου, πούχες τέτιο πατέρα. Αἰγὸι μπόρουν ἔτσι νὰ καμαρώνουν... Ἐλα δῶ... Κάθισε!.. Νὰ μοῦ πῆς, τὴν ἐλίθειξ ὄμοις... Ἡθελε κ' ἢ θειά σου, ἢ Χάρη, πᾶσι σὸ μνημόσυνο;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (ξανακάθεται). Στὴν ἀρχὴ σὲ νᾶθελε. Ὁ θεὸς Ἀντρέας τῆς ἔλεγε πῶς θᾶναι κόσμος καὶ κόσμος, κι ἀρχίνησε νὰ τομαζέται. Ὑστερα ἔμοις, ἔτσι ἀπότομα ἄλλαξε γνώμη καὶ τοῦ εἶπε: «Μνημόσυνα! μνημόσυνα! Τί μᾶς χρειάζονται; Μπορεῖς καὶ σὺ νὰ κάνεις κῆνο πούκανε ὁ Μελάς; Νὰ, τὸ μνημόσυνο πού ταιριάζει τὸ παλληκαρί!..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (ἀδιάφορα). Μπᾶ, ἢ θειά σου τὰ εἶπε αὐτά; Στὰ νεῦρα τῆς θᾶτανε πᾶλι...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Καθόλου! Τὰ εἶπε ἡσυχα, ἔτσι σὲ νὰ τὰ πιστεῦσε μάλιστα.

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Σὲ νὰ τὰ πιστεῦσε!.. Καὶ γὼ σὲ νὰ μὴ τὸ πιστεῦσω πῶς τὸ πιστεῦσε...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Εἶπε σὲ θεοῦ: ἌΠήγαινε σὺ μὲ τὴν ἀδερφή σου στὸ μνημόσυνο καὶ γὼ θὰ τραβήξω μὲ τὴν Ἐλενίτσα στὴ ζωή!.. Ὅχι πᾶμε σὸ περῶλι! Κι ὁ θεὸς, πού δὲν τῆς χαλνᾷ ποτὲ τὸ

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξωτερικό Δρ. 10
20 λεφτά το φύλλο λεφτά 20

ΠΟΥΛΕΤΑΙ: Στα κίβρια της Ελευθερίας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τρακιοδρόμου (Οφθαλματρείο), Σταθμού Σπουδαίου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαρρή Πλατεία Στουράρα, Ξενοκράτεια, στο βιβλιοπωλείο «Εστίας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή πληρώνεται μπροστά και είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΧΟΡΟ

του Πλαταιού, τον πρωτοχρονιάτικο, δεν έπληγαν ο Θεοτοκικοί, λένε, για να δείξουνε έτσι πως είναι δυσαρεστημένοι με το Παλάτι. Δεν έπληγαν και μερικοί ανώτεροι αξιωματικοί, μα δεν τους παρεξηγεί κανένας, αφού κάθε ώρα το κοπανούμε πως έχουμε στρατό μονάχα για χορούς και για κηδείες, δικαίωμα τους είναι να μη πάνε, αφού μάλιστα είχαν λόγο πουδαιώτικο πως άδικηθήκανε στους ελευθείους προβασμούς.

Οι Θεοτοκικοί όμως: "Α, εδώ αλλάζει το πράμα. Είναι σοβαρό, σοβαρώτατο. Και καθόλου παράδοξο, εσείς από το πρώτο αυτό λιανοτούφεκο νάνουσουμε μεθαύριο πως ο Κόντες αγόρασε από το Έβραιόπάζαρο τον κόκκινο παλιόκουφο του Ντεληγιάννη και πως ο κ. Λεβίδης θα μās παρουσιαστεί στις εκλογές αντιδυναστικής και ριζοσπάστης, καθώς πρώτα.

Η πολιτική αυτή μαγκαράτα δεν πρόχει ούτε

μέρα να λείπει από τον τόπο μας. "Όλα από την Αρχή—Δημοκρατικοί, μέσα στην Αρχή—αυλονόλακες. Κ' έτσι ο κόκκινος σκούφος που πουλιέται στους Έβραίους μόλις ο γερο Μπεχλιβάνης ανεβεί στο Παλάτι να όρμιστεί, αγοράζεται άμέσως από τον Κόντε τον άρειμάνιο. Πάρ' τον ένα δηλαδή χτύπα τον άλλο. "Η σωστότερα, πάρε και τους δυο και χτύπα τους σιό κεφάλι μας!

Μās άζειει σ' αλήθεια αυτή η τιμωρία, να δρονούμαστε με κολοκυθοκέφελα, αφού τα μακαροναμώματά τους καθόμαστε και τα σχολιάζουμε, αντί να κλείνουμε το στόμα και νάνοίγουμε πλατιά τις απαλάμες μας.

"Ο Κόντες δυσαρεστημένος με το Παλάτι σήμερα! Ούτε νάναγουλιάσει κανένας δεν άζειει σαν τάνουαι. "Ο Κόντες που σ' όλη την δουργία του δεν έβγαλε ούτε στιγμή από το κεφάλι του τον κουνδουναίο σκούφο του Ριγολέτου, να σου λέει τώρα πως έχει παράπονο με την Αδλή! Τέτοιους χοντρούς χωριάδες, μα την αλήθεια, δεν τους περιμέναμε.

Φανταζόμαστε τώρα τα γέλια που θάκανε η Α. Μ. αν παρατήρησε την άπουσία των Θεοτοκικών από το χορό. "Ο Βασιλιάς μας γελάει, λένε, πολύ με τα τέμια καιμώματα των πολιτικών μας. Κακό αυτό, γιατί έσπερε να θυμώσει και ή'να. Κι αν θυμωσε κ' έλεγε αήθιο στον Θεοτόκη και μεθαύριο στο Ντεληγιάννη, "δεν μισού να σās δόσω Υπουργείο αφού είσαστε αντιβασιλικοί," θή βλέπαμε άμέσως και τους δυο αυτούς καραγιούδες να φρονιμύθουν κι ο σκούφος ο δημοκρατικός θάμινε για χοήνια και κηρούς άπουλίητος σιό Έβραιόπάζαρο.

ΛΟΓΙΑ

που είπωθήκανε την παρασμένη βδομάδα:

"Ο Βασιλιάς:

— Έπιθυμώ να τερηθεί τάξη μεγάλη στις εκλογές.

"Ο Ντεληγιάννης:

— "Όσο γι' αυτό, Μεγαλειότατε, μείνετε ή συχα. "Η Κυβέρνηση θά βάλει τα δυνατά της ούτε μύτη να μην άνοιξει!

Λόγια που θά είπωθούνε μια δυο μέρες ύστερ' από τις εκλογές.

"Ο Βασιλιάς:

— Κύριε πρωθυπουργέ; τί μου τάζατε;

— Δε φταίει ή Κυβέρνηση. Μεγαλειότατε, αν σκοτωθήκανε και έκαστο και πληγωθήκανε χίλιοι εκλογείς. "Η Κυβέρνηση με τα όργανά της έφύλαξε την τάξη και μοναχά τα όργανα των οργάνων της έδειξαν κάπως περισσότερο ένθουσιασμό για την νίκη του έθνικου κόμματος. Εύτυχώ, οι περισσότεροι σκο-

τωμένοι και λαθωμένοι είναι από την άθεση, τ' άντεν ο κόμμα.

Και ή κομωδία τελειώνει.

ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟ

τι Υπουργικό συμβούλιο της παρασμένης Δευτέρας. Τρεις τέσσαρις ώρες βιάστηκε και οι Υπουργοί μας ούτε για Μακεδονία ούτε για χρωκοπία, ούτε για την κακή τους μέρα συλλογιστήκανε.

Είχανε σπουδαιότερη δουλιά και καθός μās βεβαιώτανε οι έφημερίδες, λήθηκε πιε το συμβούλιο αυτό το μεγάλο έθνικό ζήτημα ποιους θά χρίσει ή Κυβέρνηση υποψηφίους της και ποιους κομματάρχες θά υποστηρίξει στις εκλογές.

"Αν τα παίρνετε αυτά για τυχαία πράματα;—γιατί δύσκολο να τα πιστέψω κανένας γι' αλήθεια!—πάρε τις έφημερίδες της παρασμένης Τρίτης και θά τα διαβάσετε.

Συνηθισμένα πράματα, γι' αυτό δέ κ' οι έφημερίδες τάναφέρνουνε δίχως σήλινα.

ΔΥΟ

ευέλπιδες δείχνανε άλύπητα κάποια καθήχητή τους. Για να φτάσουνε στο σημείο αυτό, πεί να παί πως ο καθήχητής κάποια έσπικ άδικία θάκανε που δεν έξεπλενότανε παρά με ζύλο.

"Αυτό κι ο Υπουργός αφού τιμωρήσει τους ευέλπιδες για τη διαγωγή τους, καλά θάκα να ξέταζε μήπως κι ο δάσκαλος έρταιζε τόσο πολύ που να μην μπορεί πιε να κρατήσει τη θέση του.

"Αν θέλουμε ναμιαστε δίκαιοι, έτσι πρέπει να σκεφτόμαστε κ' έτσι πρέπει και ή Πολιτεία να ενεργεί. Μοναχά με την τιμωρία των παιδιών δε γίνεται τίποτα. "Ο δάσκαλος, μένοντας άτιμώρητος, θά ξάδιαντραπεί περισσότερο, θά ξακακάνει τα ίδια και θά ξανατρώει ζύλο μια κ' έγινε ή κακή άρχή.

Κ' έπειτα συλλογιστείτε και τάλλο, πως ο δάσκαλος έρηξε πέντ' έξη κομπουριές στον άγέρα για να φοβήσει τους ευέλπιδες. Δάσκαλος λοιπόν που πεί να κραδώσει μολημα, άρματομένος με κομπουριές, ταιριάζει να τρώει και ζύλο καιμιά φορά.

ΒΓΗΚΕ

σε βιβλίο ο «Προμηθέας» του Αισχύλου μεταφρασμένος από τον κ. Χρ. Βαχλέντη. Για να κριθεί ή άξια μιας τέτοιας μεγάλης δουλιάς χρειαζέτε μελέτη θα-

γατήρι, την φίλησε κ' έφυγε με τη μητέρα. Και να δείτε κ. Λάμπρο, σ' όλο το δρόμο με λόγου σας είχε να κάνει...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (χαμογελώντας). Με μένα; Και γιατί;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μάλιστα, με λόγου σας!.. Μου πέρα ταυτιά μου!.. Ξέρετε, από κείνο το δειλινό που ρήξατε τη γλάστρα από το παράθυρο, δε ξαναπατήσατε σπίτι, πάνε δυο βδομάδες τώρα, κ' ή Χάρη που να το περιμένει πως θάρθειτε σήμερα. Μ' αφού σούγραψε πως θάρθει, της έλεγα. Κ' έκείνη χαμογελώντας: Δεν τότε ξέρετε, μουλεγε. Καλός άνθρωπος, μα λίγο παράξενος, πεισματάρης. Έγραψε πως θάρθει, μα ποιός ξέρει αν το προί δεν αλλάξει γνώμη;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Έτσι α'; Παράξενος... Πεισματάρης... Πόσο μ' έννοιωσε ή κατμένη!..

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μα τί έχετε;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Τι νάχουμε; Τίποτα! Τι μπορούμε ναχουμε... και μάλιστα αφού βρίσκουμε δώ; (σηκώνεται, κάνει δυο τρία βήματα, έπειτα στέκεται και κοιτάζει καταπάνω, κατά το μέρος του Κωστή). Μπα! ο Κωστής! Τόση ώρα με τον περδολάκη!.. τί να λένε;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (σηκώνεται κι αυτή και βλέπει κατά το μέρος του Κωστή). "Ο κ. Κωστής;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Να τότε φωνάξω;

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (άδιάφορα τάχα). "Α θέλετε! Μα γιατί να του χαλάσουμε τη συντροφιά του..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (σε να τηνε μαλώνει τάχα). "Ελα, έλα! Έχει πονηριές!.. Την αλήθεια!..

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (υποπαλά). Μα τί; Σās όρκίζουμι...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (διανόφοντας). Σούτ, τρελλοκόριτσο... Μην όρκίζεσαι ψέματα... Τό ξέρω...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μα, κ. Λάμπρο...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (σοβαρά). "Έννοια σου, παιδί μου, και δεν έπεσε όσω... "Άνθρωπος με χαρακτήρα, με ζωή... Μα και κείνος ο μπερμπάντης...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (με λαχτάρα). Κ' εκείνος;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Χα! κ' εκείνος βέβαια. Σήμερα το πρωί, πουρχόμαστε δώ με τα πόδια, κάτι μου είπε... Και σήμερα, κι άλλοτες, και πολλές φορές... πολλές!..

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Για μένα;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. "Όχι! Για την κυρά Δενίτσα...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μα σε μένα ποτίς δεν είπε λέξη... Πάντα σοβερός μπροστά μου..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Δεν είπε λέξη!.. Για φωνάξου!

Και σε μένα είπε τότες λέξεις που τότε βαρήθηκα! Κι στα ύστερα, κυρά μου, ο Κωστής, μάθε το, δεν ξέρει λόγια... Μια φορά θά σου μιλήσει, την ώρα που θά σου πει— και ή ώρα αυτή, δε θάρθει, πιστεφέ με!— "Φεύγω ύστερις από να μήνα για τις Ίντιες. "Α μάγαπας, "Ελενίτσα, έλα μαζί μου!"

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ (πικραμένα). Για τις Ίντιες; "Αλλόμονο! Μα ή μητέρα δε θά το θελήσει... Ούτε ο θεός ο Άντρέας!.. Κάθε φορά το λένε πως θά με δώσουνε σ'άνθρωπο που να μένει δώ, για να μέχουμε κοντά τους... "Η μητέρα νάνούσει για Ίντιες;... Μα κι ο θεός; Θά χαλάσουνε τον κόσμο...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Οι ζωντανοί με τους ζωντανούς, κι όχι με τους πεθαμένους... Για Παρθενώνα σε πήρανε και σενα και θέλουνε να μη σε χάσουν από τα μάτια τους; Οι ψόφοι!.. "Ας έθει ή ώρα και ποιός τους ρωτάει!.. Είμαι γώ έδω, μη σε νιαίξει. Στα ύστερα κι ο Κωστής; δεν άκούει από τέτα. Δε ζητάει τίποτα; το παίρνει με το χέρι του. Ξέρε το.

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Δεν το κρύβω. Μα πάω όπου θελήσει ο άνθρωπος που θά κυβερνάει τη ζωή μου. "Ακόμα και τόσο μακριά...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Πουθενά δεν είναι μακριά σε

... και ...
... με το πρωτότυπο, και μες άμεσα έγινε
... μεταφραση δὴν ἀδιάσπαστα νὰ καλοκαθάριουμε.
Μὰ καὶ τ' ἀπλό διάβασμα δίδει πόσο συνειδητὰ
δούλεψε ὁ μεταφραστής καὶ πόσο πάσιαις νὰ φυλά-
ξει κίπια γνωρίσματα τοῦ ἀθάνατου ἔργου.

Ἀπὸ τὰ μέρη τῆς μεταφράσεως πού μᾶς ἀρέσανε
περισσότερο εἶναι καὶ τὰ περήφανα λόγια πού λέει ὁ
Προμηθεΐας, ἀπαντώντας στίς φοβέρες τοῦ Ἑρμῆ :

Τὰ μηνήματα γνώριζα
Ποῦ ξερόνητε ἄρτος καὶ παρῆσανο δὲν εἶναι
ἀπ' ὀχτροῦ; νὰ παθῆιναι πολλὰ ἔνας ὀχτροῦ.
Καταπάνω μου ἄς ὀχρῆναι τὸ δίκαιο
καὶ τὸ πῦρνο τ' ἄστροσελέει.
Ἄς τασάξει ἡ βροχὴ τὸν ἀγέρχ
μὲ τῶν ἄνοιων ἀνέμενε τὸ βόγγο
Καὶ τῆ γῆ ἀπ' τὴς εἰχες σθεβέμια
ἄς τρυπάζει τοῦ ἀνέλου τὸ μύνασμα.
Ἐψωμένω τὸ κῆμα τῆς ἄλλασσε
ἄς σκεπάζει τῶν ἄστρον τὸ δίδω.
Καὶ μὲ δύνανη στριφογυρίζοντα
τὸ κορμ' μου στὸν Τάρταρο ἄς ρηθῆι.
Δὲ μπορεῖ νὰ μοῦ δώσει τὸ θάνατο.

Μὰ καὶ τὰ λόγια τῆς Ἰσῆ, σὲν ἀντικρούζει τὸν
Προμηθεΐα δειμένο πάνω στὸ βράχο, θαρροῦσε πὼς κι
αὐτὰ εἶναι καλὰ ἀποδομένα :

Ποῖ γῆ; ποῖ γενεά; καὶ ποῖνε βλέπω μπροστὰ μου;
Δεσπ' πάνω τ' αὐτὸ τὸ βράχο
μὲς' στὸ χειμῶνα βέλει.
Ποῖ κρῖμα τὸν παιδεύει;
Ἄχ, γιέβε μου τὴν ἔκταση γὰ νὰ δεῖ τὸ φῶς μου
σὰ χόρα ποῖ φτασμένα ἔχω;
Ἐλμένα, ἄρμένα,
ὁ αἶσχος πὼς μ' ἔχει κεντ' ἄρμένα,
τὸ εἶωλο τοῦ Ἄργου, τῆς γῆς ὁ γιός.
μακριά, μακριά τὸ μὲν
ὁ μορμαίνης πιστιοῖ.
Μὰ ματὰ γυρίζει πάνω πονηρῆ
ποῦ καὶ παθῆιναι δὲν τὸ κρύβει ἡ γῆ,
παρὰ γὰ μὲ τὴν ἔκταση
ἀπ' τὴν δὴ βγάνει καὶ μὲ κινεῖ
νεστιεὶ στὸς ἔμπερος στὴν ἄστροσελέει.

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ
ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82
ΛΕΥΣΕΤΑΙ 3-5 Μ.

βρίσκεται μαζί σου ὁ ἄνθρωπος πού ξέρει νὰ σάγα-
πήσει καὶ νὰ σέχτιμήσει. Οἱ Ἰντίες μαζί μὲ τὸν
Κωστῆ, εἶναι πολὺ κοντὰ, κοντινότερα κι ἀπὸ τὸν
Σεπόλια... Νὰ φύγετε... Πρέπει νὰ φύγετε κ' οἱ
δύο σας... Νὰ πάτε στὸν τόπο πού καταχτοῦνε οἱ
ἀνθρώποι τὴ ζωὴ... Ἐδῶ τήνε τσαλαπατοῦνε, τήνε
γκρεμίζουνε... καθὼς γκρεμίζανε καὶ τὸ Βενετσιά-
νικο Πύργο...

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μὰ ἄ δὲ θελήσει ὁ κ. Κωστῆς;
Ξέρετε, δὲ μπορῶ νὰ ξεχάσω κείνη τὴ σκηνὴ μὲ
τὴν τρανταφυλλιά τῆς Χάρης... Γιατί νὰ τοῦ τήνε
χαρίσει;

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Δὲ βαρίσαι!.. Τὰ τέτια δὲν
τὰ χαμπαρίζει ὁ Κωστῆς! Τόνε ξέρω καλὰ, καθὼς
ξέρω καὶ σὲν. Στὰ εἰκοσιπέντε πάτησε, μὰ τὸ
μυαλό του ἔχει πήξει ἀπὸ τὴ φασκιά ἀκόμα...
Ἄκου με πού στὸ λέω. Ἄνθρωπος πού μαθαίνει
γερά μὲ ἐπιστήμη, πού γίνεται δικηγόρος μὲ ἄ-
ριστα, πού μαθαίνει γλώσσες, ποῦχει καὶ παραδά-
κια, καὶ λαχταρεῖ θετικὴ δουλιὰ, γυρεύοντας νὰ
γίνει ἔμπορος, δὲν εἶναι ψευτοἔλληνας σὲν τὸ θεῖο
σου, καὶ νὰ μὲ συλλαβῆς, πού νὰ ξιππάζεται ἀπὸ
μὲ τρανταφυλλιά, χαρισμένη δὲ καὶ σὲ τὸσους
ἄλλους... Ἐλα, πάμε νὰ τόνε βροῦμε.

ΣΤΗΝ ΨΟΝΙΚΗ ΜΑΣ ΓΛΩΣΣΑ

Ἀφιερώνεται στὸν
ΨΥΧΑΡΗ—ΦΩΤΙΑΔΗ—ΠΑΛΛΗ

Χαῖρε ! καταφρονημένη,
κρυφὴ χάρη καρδιακιά,
Χαῖρε τώρα δοξασμένη !
Χαῖρε ! γλώσσα μας γλυκιά !

Στῆς ψυχῆς μας πόσα χρόνια,
ξορισμένη τὸ βυθό,
φύναζες «τὸ φῶς ποθῶ»,
κι ἀπαντοῦσαν καταφρόνια !

Μὰ μὲ οἶζο στὴν καρδιά μας,
ἀνθισες (ἦταν γραμμένο !)
πᾶ' σὰ χεῖλα τὰ νεκρὰ μας
ἐν' ἀνθόκημομένο !

Ἄνθ' ἀνθὸ πὸδ' ἔ' ἄρωμά του
δίνει ἀνάσταση θανάτου !
καὶ ν' αὐτὴ ἔχει μαρτυρῆ
σὰ... σημαία ἐλληρικῆ !

Χρόνια καταφρονημένη,
κρυφὴ χάρη καρδιακιά,
Χαῖρε τώρα δοξασμένη !
Χαῖρε ! γλώσσα μας γλυκιά !

Χρόνια πάλε, τρυπωμένη
σὲ λαγκαθία, σὲ βουνά,
τὴ ζωὴ τὴ σκλαβωμένη
τραγουδοῦσε σιγανὰ...

Καὶ μουρμούριζες θλιμμένα
κι ἀνηχοῦσε μὲ κωμῶ
τῆς Ἑλλάδας μας τὸν ἔνα,
τὸν ἀδιάκοπο παλμό !

Ποῦ τὸν εἶχες ἀκουσμένο
στῆς ρωμαϊκῆς ψυχῆς
τὸ βυθό, τὸ μαγεμένο
χωρὶς στάση ἐποχῆς !

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Μὰ νὰ μὴ τοῦ πῆτε τίποτα...
Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Τί νὰ τοῦ πῶ; Πὼς τὸν ἄγα-
πᾶς; Τὸ ξέρει. Πᾶμε! Πᾶμε!.. (τῆνε πᾶνει ἀπὸ τὸ
χερὶ καὶ τραβᾶνε. Ἡ Χάρη, ποῦχει βγεῖ κείνη τὴ
στιγμὴ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τραβᾶει κατὰ κεῖ πού βρι-
σκουνται αὐτοί, τοὺς σταματᾶει).

Η ΧΑΡΗ. Μπα! Καὶ γὼ δὲν τὸ πιστεύω πὼς
θαρθεῖτε! Τὸ πιστεύω μοναχὰ σὲν μοῦ τὸ εἶπε ὁ κ.
Κωστῆς τὴν ὥρα πού κατεβαίναμε ἀπὸ τὰ μάξ!

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ (σοβαρά). Κυρία μου, σ' ὅ,τι μὲ
διατάξετε! Ἄφου μὲ διατάξατε νὰρθῶ, μποροῦσα
νὰ μὴ σᾶς ἀκούσω;

Η ΧΑΡΗ. Καλέ, δὲν τᾶφήνετε ! Σεῖς δὲν
ἀκούτε παρακάλια καὶ θᾶκούστε διαταγές;... Ἐ-
λενίτσα μου, σὲ παρακκλῶ, πετάξου στὸ σπίτι καὶ
κοίταξε νὰ τοιμάσουνε τὸ τραπέζι. Ὅπου κι ἂν
εἶναι φτάνουν ὁ θεῖός σου κ' ἡ μητέρα σου... Ἴσως
μᾶς φέσουν καὶ κανένα μουσαφέρη, πρέπει νᾶναι δια-
ἔτοιμα... (Ἡ Ἐλενίτσα φεύγει). Κύριε Λάμπρο, κα-
θόμαστε λιγάκι μαζί; Μιὰ χαρὰ εἶναι δῶ... Παρά-
δεισο !..

(ἀκολουθεῖ)

Τὴν ἡρώδη της
τὸν ἑλληνικό της νοῦ,
σὰ χουχλίδι π' ἀνηχάει
τὶς φωνές τ' ὠκεανοῦ.

Ἀστραπόμορφη ἀδερφή σου
ἡ πανόρα αλευτεριά
σὲ παρόταε μοναχὴ σου
στὴ σκλαβιά σου τὴ βαριά !

Κι θυμὸς καὶ τὶς δυὸ γεννοῦσε,
διαν μὲς' στὴν ἀγοριά
μὰ τὸν Ὀλυμπο φιλοῦσε
καὶ μὰ τὸ Σταυρό, ἡ Ἑλλάδα !

Καὶ σὺ, πλέκοντας τὰ χέρι,
μὰ καλοῦσε αλευτεριά,
καὶ μὰ γύρεβες σπάστερα
τ' ὄφρα τοῦ παυμοῦ!—

Σὲν τὴν ἄρωστη παιδίνα
πὸδ' τὴν τρυφερὰ ἡ ζωὴ της
καὶ κ' αὐτὴ ἀπέλειπνε
τὸ κορμὶ τοῦ δασκί της,

καὶ σὺ τὴν ἀγκομιζοῦσε,
καὶ μὲ ἄρωστο κωμῶ,
ἔνα ὄνομα καλοῦσε
φοβισμένη : Σολωμῆ !

Ἀστραπόμορφη ἀδερφή σου
ἡ δοξαστὴ αλευτεριά
σὲ παρόταε μοναχὴ σου
στὴ σκλαβιά σου τὴ βαριά !

«Στὴ σκιά γροπλισμένους»
τῶρα πᾶν τοῦ Παρθενῶνα,
περπατᾶ ἀδερφομιμένες,
περπατᾶτε στὸν αἶωνα!..

Σὲν ποτάμι πὸδ' διαβαίνει
μὲς' στοὺς κάμπους ζωερῶ,
κι ὅσο τρέχει καὶ πλαταίνει
τὸ καθάρο τοῦ νεροῦ,

τόσο πὸδ' πλατὴν λουρίδι
καθροερίζει τ' ὄφρα τοῦ!
Ξαπλωθῆτε στὴν παιρῖδα
τοῦ ἑλληνικοῦ τοῦ νοῦ,

γὰ νὰ καθροερίζει πάλι
τῆς Ἑλλάδας μας ἡ γῆ,
κάθε μέρα πὸδ' μεγάλη,
τὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ !

Χρόνια καταφρονημένη,
κρυφὴ χάρη καρδιακιά,
Χαῖρε ! χαῖρε δοξασμένη !
Χαῖρε ! γλώσσα μας γλυκιά !

Κωβπολη Νοέμβριος 1954.

TANTALOS